

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

257. Quis dispensare possit, ut illiteratus validè eligi possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

idem non esse graduum, & esse nulliter graduum. Azor. Garc. Castrop. *l. cit.*

Questio 255. Qualiter gradus Magisterii, Doctoratus, vel Licentie narratus pro obtinenda dignitate, vel beneficio justificari debeat?

1. **R**espondeo primò: eo ipso illum justificari, quòd probetur obtentus in aliqua Universitate publica studii generalis, quia cum neque decretum Concilii, neque decretum appositum in supplicatione distinguat, sed loquitur universaliter de Universitatibus publicis, nec nos distinguere debemus unam Universitatem ab alia, sed quælibet Universitas gradum sufficientem conferre censenda est, nisi fortè in limine foundationis aliter cautum esset, aut nationi alicui, vel Ecclesiæ ex speciali Pontificis privilegio aliter indultum esset. Lott. *l. 3. q. 7. a num. 137.*

2. Respondeo secundò: non solum probari, & justificari debet gradus narratus pro obtinenda dignitate, vel etiam beneficio, cui annexus, sed etiam dum narratus est pro obtinendo (intellige facilius) beneficio, pro quo non est necessarius, cum per huiusmodi narrativam videatur motus Papa ad providendum potius huic graduato, quam alteri. Lott. *num. 195.* Quamvis autem non sufficiat aliàs docere de huiusmodi gradu obtento auctoritate alicujus Comitis Palatini, aut alterius indultarii, cum supradicta Constitutio Pii V. non solum respectu dignitatum, sed etiam respectu cæterorum beneficiorum elidat omnia indulta, & privilegia, decernatque respectu omnium beneficiorum ita promotos non posse frui & gaudere prerogativa gradus, non videatur constituenda differentia inter dignitates & beneficia reliqua. Lott. *cit. n. 195.* citans Menoch. *conf. 158. num. 49.* Nihilominus cum aliud sit, quòd quis velit probare gradum ad effectum, ut fruatur illius prerogativa, & aliud, quòd velit probare gradum de facto, ut fruatur simplici gratia distincta & separata ab omni prerogativa gradus, hoc posteriori casu sufficit verificare gradum de facto. Lott. *num. 196.* nisi ut *idem num. 197.* eilemus in concursu alterius.

Questio 256. Qualiter gradus Magisterii in artibus, aut etiam Doctoratus in aliis scientiis, quam in jure canonico, aut Theologia, habeatur in consideratione respectu beneficiorum Ecclesiasticorum?

Respondeo: tamen ex consuetudine aut speciali statuto quarundam Ecclesiarum Collegiarum consideretur & requiratur in Ordine ad obtinendas in iis præbendas, seu Canonicatus Magisterium in artibus; quantum tamen est ex vi superioris decreti Tridentini potissimum ad dignitates, non habetur ratio alterius gradus, quam in Theologia aut SS. Canonibus, ita ut censeatur exclusum Magisterium in artibus. Lott. *l. 3. q. 7. num. 97.* ex Roman. *conf. 333. num. 7.* quin & parvi penditur Doctoratus in jure civili, usque adeo, ut mediocri Theologus, vel juris canonici Doctor præferatur supremo Doctori juris civilis tantum. Lott. *ibidem. num. 92.* ex Deci. *in c. Clerici. de judic. num. 45.* quòd tamen ut *idem Lott. num. 93.* non tam provenit ex neglectu vel artium, vel juris civilis, sed quia & artes, & ipsius juris civilis scientiæ

includuntur in duabus Ecclesiasticis disciplinis, Theologica nimirum & Canonica, cum sine artibus liberalibus ad has scientias aspirare vanum sit, & Doctor in decretis parum aut nihil valeat, si ignoret jus civile, multòque minus, ut addit Lott. *n. 95.* juxta *c. 1. de consang. & affinitate valent* (quantum pertinet ad regimen Ecclesiæ) Magister in Theologia, qui canonum decreta ignoret. Potrò quis præferendus, dum in provisionibus Ecclesiarum concurrunt Theologus & Canonicus, de eo vide fuscè Lott. *a num. 96.*

Questio 257. Quis dispensare possit, ut illiteratus valide eligi possit?

1. **R**espondeo primò: quoad scientiam necessariam de jure can. dispensare potest Papa, isque solus. Felin. *in c. at si Clericus. de judicis. num. 21.* Suar. *d. 51. f. 1. num. 9.* Poterit nihilominus etiam Episcopus (quamvis id rarò faciendum, cum defectus scientiæ major censeatur, quam ex homicidio, Pass. *num. 54.* ex iusta causa conferre beneficium ei, qui parum scit, creditur tamen brevi tempore profecturus, cum possit pro aliquo tempore in obligatione annexa beneficio dispensare. Castrop. *loc. cit. num. 12.* ex Azor. posse etiam cum penitus illiterato ex iusta aliqua causa dispensare Papam, tradit Lott. *l. 2. q. 50. num. 16.* ex Soto *de justit. & jure. l. 1. q. 7. a. ult.* & Innoc. *in c. cum in cunctis. de elect. num. 2.* licet autem non deret extrinsecum aliquid in homine, quod defectum scientiæ suppleat, v. g. divitiæ, nobilitas, ut Bald. *in l. in dando. ff. de tutor. & Curator. Felin. in c. ideo de rescript. num. 7.* datur tamen aliquid intrinsecum, v. g. caritas, ad quæ hanc posse esse iustissimam causam dispensandi cum illiterato, ait Lott. *a num. 19.* ubi *num. 21.* affert plura hujus rei exempla promotorum absque omni literatura in sacerdotibus & Episcopos ob eximiam caritatem & sanctitatem, licet probabilis spes acquirendi sufficientem scientiam etiam non æquipolleat facto, sufficere tamen pro iustissima causa dispensandi, ait Lott. *ibid. n. 24.* ex Sayr. *in thesaur. l. 6. c. 13. num. 9.* & Abb. *in c. cum in cunctis. n. 4.*

2. Respondeo secundo: quoad scientiam de jure natura, aut divino necessariam (qualiter scientiam aliquam necessariam esse ad curam animarum exercendam dubium esse non potest, quamvis de cætero dicat Lott. *loc. cit. num. 17.* verba illa DEI per prophetam: *Tu scientiam repulisti, & ego terrepellam, ne sacerdotio fungaris mihi: Non ad jus divinum, naturale æternum ac immutabile, sed ad jus divinum positivum, & ex causa dispensabili esse, referenda) etsi directè & absolute dispensare non possit Papa, potest tamen dispensare, ut aucte scientiam jure divino necessariam promoveatur, dum certa spes est, fore, ut talis scientiam sufficientem acquirat tempore, quo ea necessaria erit ad proprii officii usum. Suar. *loc. cit. num. 10.* Castrop. *loc. cit. num. 21.* Pass. *loc. cit.* & alii apud illum, Observat tamen apud Eundem Navar. rarò vel nunquam dispensare solere Papam in defectu scientiæ, nisi per accidens, dispensando in arate, in qua necum potest esse acquisita scientia. Additque Suarez rarissimè esse tantam dispensationem in arate, quæ ad scientiam absolute necessariam non sit sufficiens.*